

KristenDemokraternes Dyrevelfærdsprogram

P2021-02 Dyrevelfærdsprogram			
Historik			
Forslagsstiller/ Udvalg	Landbrugsudvalget		
PGU		2021-05-03	Vedtaget
Hovedbestyrelsen		2021-05-28	Vedtaget

0. Indledning

I det kristendemokratiske værdigrundlag ligger, at vi udviser godt forvalterskab i forhold til Jorden, og alt hvad den rummer. Det lægger en række helt særlige forpligtelser på os som mennesker, og det gælder også i forhold til dyrenes livsvilkår. Såvel de vilde dyr, de dyr vi holder som produktionsdyr, og de dyr vi holder som familie- og selskabsdyr.

Dyr er levende og sansende væsener, der har krav på etiske hensyn. Samtidig er der en afgørende forskel på dyr og mennesker, og dyr må aldrig tillægges samme værdi som mennesker. Modsat mennesket har dyr ikke en ukrænkelig ret til livet. Men mens de lever, skal de fra menneskers side behandles med respekt.

KD advarer mod to tendenser i samfundet – både nationalt og globalt. Den ene tendens er, at dyrene tingsliggøres og hensynet til dyrenes trivsel negligeres i bestræbelsen på at udnytte dyrene som ressource. Den anden tendens er, at dyrene menneskeliggøres, når vi tillægger dem egenskaber, de ikke har. Begge hensyn bør afspejle sig i dyrevelfærdspolitikken. For KD måles dyrevelfærd på dyrets sundhed og biologiske funktion samt dyrets naturlige adfærd. Dyrene skal behandles ordentligt, hvad enten det er produktionsdyr, familiedyr eller dyr i naturen. Derfor vil KD gerne være med til at sætte fokus på større dyrevelfærd, ikke bare i Danmark, men globalt.

KD påskønner, at Dyrevelfærdsloven fra 2020 som rammelov giver mulighed for, at reglerne løbende kan tilpasses nye erfaringer og forskning. Dog må dette ikke føre til forringelser i dyrevelfærden, hvorfor den snarest bør udmøntes i konkrete bekendtgørelser.

1. Produktionsdyr

KD har tiltro til, at landmændene passer deres dyr godt. I respekt for, at der er bundet mange penge i bygninger og inventar, skal der på den ene side arbejdes på, hvordan dyrevelfærden kan forbedres i de eksisterende staldanlæg. På den anden side ønsker KD også, at der udvikles visionære tanker for dyrevelfærden i fremtidens produktionsanlæg. Der skal fortsat udvikles produktionssystemer, udstyr og driftsledelsesprincipper, som tilgodeser dyrenes velfærd. KD ønsker, at ny viden, der kan fremme produktionsdyrenes trivsel og velfærd, hurtigt skal efterprøves i praktisk landbrug.¹

KD mener:

1.1 KD ønsker at fremme omstillingen til staldsystemer, som giver dyr mere frihed uden at slække på beskyttelsen af hvert enkelt individ.²

1.2 KD er for forbuddet mod halekupering, men anser det for nødvendigt at opretholde muligheden for dispensation. KD ønsker samtidig, at halebid og aggressiv adfærd i det hele taget, forebygges gennem udvikling af bedre staldsystemer med mere plads, og med mere rodemateriale og lignende adspredelse for dyrene. Der er også brug for at samle og

¹ Der kommer løbende ny viden fra statens forskningscenter i Foulum, L&F og tilsvarende udenlandske institutioner samt SEGES under organisationen "Landbrug og Fødevarer.

² I faringsperiodens første dage, er det dog nødvendig, at søerne står i bøjler, da der ellers er stor risiko for, at søerne lægger sig på grisene.

videreformidle de gode erfaringer nogle landmænd har, så denne viden kan komme hele erhvervet til gode. Desuden skal man fortsætte avlsarbejdet for at sikre mere rolige dyr.³

1.3 KD støtter kravet om bedøvelse ved kastration, men vil fastholde, at kastration skal være tilladt.⁴

1.4 Æg- og fjerkræproduktionen har mange steder udviklet sig, så der ikke er plads til dyrenes naturlige adfærd. Burhøns er et eksempel på dette og skal derfor udfases. KD har den holdning, at fjerkræ skal holdes i produktionssystemer, hvor de kan bevæge sig, have en døgnrytme og udføre deres normale adfærd, som f.eks. fødesøgning og støvbadning. Æglæggende høns skal desuden have adgang til en rede og siddepinde. KD anerkender, at det vil tage tid at implementere disse krav i dansk fjerkræproduktion.

1.5 Opdrættede dyr, der udsættes i naturen til f.eks. jagt eller naturpleje, skal efter behov have adgang til supplerende foder, så de ikke sulter. Dette ansvar skal påhvile udsætterten.

1.6 KD er principielt ikke imod fravælgelse og aflivning af produktionsdyr. Men beslutningen herom er altid en etisk afvejning af hensynet til dyrets tarv og hensynet til produktionen som helhed. Dyr må ikke lide unødigt. De må ikke være til fare for andre gennem deres adfærd eller ved at sprede smitsomme sygdomme. Men fravælgelse kan også ske på baggrund af manglende anvendelighed i produktionen. Dyrevelfærdsmæssigt er det afgørende, at aflivninger udføres så skånsomt som muligt, og at dyret behandles med respekt, indtil døden er indtruffet.

1.7 KD mener ikke, at store bedrifter i sig selv er et problem for dyrevelfærden. Men det kræver en tydelig ledelse og en klar ansvarsfordeling at sikre overblikket og tilsynet med det enkelte dyr. Der bør desuden stilles krav om kundskabs-/uddannelsesniveau hos de mennesker, som fører det daglige tilsyn

1.8 Det er vigtigt, at eleverne på landbrugsskolerne og på de tekniske skoler, der uddanner dyrepassere, dyreassistenter og veterinærsygeplejersker, skal undervises grundigt i dyrenes adfærd og dyrevelfærd således, at de opnår et indgående kendskab til dyrenes naturlige adfærd og behov, så de kan lære at behandle dyrene rigtigt.

1.9 Der ansættes mange udenlandske landbrugsmedhjælpere, hvor kommunikationen kan vanskeliggøres af forskelle i sprog og kultur. Der skal derfor udvikles relevant undervisningsmateriale og tilbydes kurser og efteruddannelse på et egnet fremmedsprog til såvel landbrugsmedhjælpere som driftsledere

³ Der har de senere år været øget fokus på at bekæmpe halebid hos grise uden brug af systematisk halekupering. Nogle landmænd har haft gode resultater, men for de fleste er det fortsat nødvendigt at bruge lovens mulighed for dispensation. Halebid er så smertefuldt for den enkelte gris, at det langt overgår det kortvarige ubehag ved halekupering. Af bivirkninger bør dog ifølge forskere fra Foulum nævnes, at halekupering kan resultere i fantomsmerter i den afklippede halestump.

⁴ Hvis hangrise ikke kastreres, er der en risiko for afsmag i kødet. Der har været gjort flere forsøg på at finde alternative metoder til forebyggelse eller frasortering af kød med afsmag. Kastration må dog fortsat anses for den sikreste metode at undgå afsmag. Derved undgås også, at et stort antal slagtede dyr må kasseres.

1.10 Lange transporter af produktionsdyr (slagtedyr og dyr til avl eller opdræt) skal leve op til videnskabeligt dokumenterede standarder og sikre, at dyrene ikke lider overlast. Grupper af dyrearter skal holdes fysisk adskilt. Køer med kalve og hopper med føl holdes sammen med deres afkom. Chaufførerne har tilsynet med og ansvaret for dyrene under transporten og skal med faste intervaller tilse dyrene på transporten.

1.11 KD kræver, at der indrettes tilfredsstillende omladningsstationer. Brugen af omladningsstationer skal være en aflastning for dyrene, og det er derfor ikke i orden, hvis forholdene på omladningsstationerne er ringere end på vognen.

1.12 Der skal via fælles EU-regler sikres bedre kontrol med dyr, der eksporteres ud af EU. Det skal herunder være muligt at få oplysninger om dyrenes tilstand ved ankomst til udenlandske destinationer.

1.13 Slagtedyr skal transporteres til et slagteri i nærheden. Max 8 timer. Der skal ryddes op i love og regler, så det bliver lettere at have små lokale slagtehuse, transportable slagterier og evt. foretage slagtingen ude på marken.

1.14 I Danmark skal rituelle såvel som konventionelle slagtere overholde lovens krav om forudgående bedøvelse af slagtedyr.

2. Familiedyr

KD mener:

2.1 Familiedyr skal også omfattes af regler om dyrevelfærd.

2.2 Ved køb af kæledyr fra professionelle skal der altid følge såvel en mundtlig som en skriftlig rådgivning om pasning af dyret med. Ikke mindst, når det gælder specielle og plejekrævende dyr.

2.3 Der skal slås hårdt ned på illegal handel med truede dyrearter.

2.4 KD støtter forbuddet mod kamphunde. Et forbud er et vigtigt redskab til at undgå fremavl af hunderacer med en uhensigtsmæssig adfærd overfor såvel andre hunde som overfor mennesker.

2.5 Alle hunde skal mærkes og registreres allerede ved 8 uger. Hunde vil således ikke kunne handles lovligt, medmindre de er registreret. Man vil på den måde have overblik over både hund og den ansvarshavende ejer.

2.6 Forbuddet mod udstilling af halekuperede hunde skal udvides til også at omfatte ørekuperede hunde, samt andre hunde hvis udseende er ændret ved operative indgreb.

2.7 Øre- og halekuperinger er forbudt i Danmark, dog med undtagelse af fem jagthunderacer, der fortsat må halekuperes. KD mener, at forbuddet skal gælde alle hunderacer. For at dæmme op for brodne kar i branchen skal alle, der handler med hunde, kunne redegøre for dyrets oprindelse og afstamning. Der skal slås hårdt ned på handel med syge dyr og illegal handel med dyr generelt.

2.8 Dyrlæger og dyrehospitaler kan i dag udføre meget komplicerede operationer og behandlinger på syge og tilskadekomne dyr. KD ønsker at branchen vedkender sig sit etiske ansvar for, at dyr ikke lider under udsigtsløse behandlinger.

3. Zoologiske Haver og dyreparker

KD går ind for, at det er muligt at se vilde dyr i zoologiske haver og dyreparker, men lægger vægt på, at de internationale regler for, hvor meget plads de enkelte dyr skal have som minimum, overholdes. Zoologiske haver og dyreparker er med i et internationalt avlsarbejde, der kan være med til sikre visse dyr mod at uddø. Det er af stor værdi.

KD mener:

3.1 Dyrenes aflukker skal indrettes, så de tilgodeser artens behov for fødesøgning, aktivitet, hvile, social adfærd, isolation og kroppspleje.

3.2 Når man lader dyrene få unger, er det ikke kun til publikums fornøjelse, men også et forsøg på at tilgodese dyrenes naturlige adfærd, herunder kurtisering, parring og yngelpleje, så dyrene får et beriget og naturligt liv. KD mener at aflivninger af f.eks. overskydende løveunger kan sammenlignes med aflivning af produktionsdyr, når det i øvrigt foretages etisk forsvarligt.

4. Cirkusdyr

Dyr har altid fyldt meget i cirkus, og det har glædet mange mennesker, men for især de store dyr er det yderst vanskeligt inden for rammerne af et cirkus at give dyrene acceptable forhold - og i nogle tilfælde har dette ført til direkte dyrplageri.

KD mener:

4.1 KD støtter forbuddet mod vilde dyr i cirkus.⁵

4.2 KD ønsker, at der tages hensyn til cirkusdyrenes forhold under såvel transport, opstaldning på cirkuspladsen som under selve forestillingen.

5. Forsøgsdyr

KD mener:

5.1 Menneskers liv og helbred må altid vægtes højere end dyrs. Det retfærdiggør brugen af forsøgsdyr, selv om dette altid skal søges minimeret. Dyreforsøg er kun etisk forsvarlige, når der ikke findes alternative muligheder for f.eks. at få afprøvet et lægemiddel

⁵ Jf. Bekendtgørelse og hold og fremvisning af dyr i cirkus m.v. § 4

5.2 KD støtter lovgivningen, der kræver, at forsøgsdyr udsættes for mindst muligt ubehag, samt at forsøg skal godkendes af dyreforsøgstilsynet. I det omfang det er muligt, skal der anvendes dyrearter, der er mindst disponeret for at opleve smerte, lidelse, angst eller varigt men. Og samme resultat må ikke kunne opnås ved at udføre mindre belastende, men måske økonomisk dyrere eller teknisk sværere forsøg. Der skal altså være videnskabeligt velargumenteret behov for anvendelsen af forsøgsdyr, og der skal føres tilsyn hermed.⁶

5.3 Forskning i alternative muligheder skal have højere prioritet. I bl.a. Sverige, Holland og Tyskland er der etableret selvstændige forskningsinstitutioner med det formål at udvikle alternativer. KD glæder sig over EU-direktivet, der skal minimere gentagelser af forsøg. For at sikre en høj kvalitet i forskningen, hvor dyr indgår i forsøg, ser KD positivt på initiativer til styrkelse af EU-forskernetværket og mellemstatslig forskning.

5.4 KD modsætter sig kloning af husdyr til produktion. Udviklingen af fremtidens husdyr skal ske via traditionelt avlsarbejde.

6. Mishandling og krænkelse af dyr

KD mener:

6.1 Dyremishandlere skal fratages retten til at have dyrehold og at handle med dyr.

6.2 Rådgivere, vognmænd, slagterier m.v. skal ligesom dyrlæger være særligt forpligtede til at melde en konstateret vanrøgt på produktionsdyr eller selskabsdyr til politiet eller Fødevarestyrelsen.

6.3 KD støtter forbuddet mod, at mennesker kan have seksuel omgang med dyr.⁷ Erotisk og pornografisk materiale, der vedrører nogen som helst form for udnyttelse af eller omgang med dyr, skal ligeledes forbydes.

⁶ Jf. Lov om forsøgsdyr § 6

⁷ Ændring af Dyreværnsloven vedtaget af Folketinget i 2015